

МАТЮ РАЙЛИ

ИНТЕРВЮ С МАТЮ РАЙЛИ ЗА

„ТУРНИРЪТ“

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2013

chitanka.info

Матю, този роман определено е нещо различно. Какво е „Турнирът“ за теб?

За мен книгата е разказ за развитието на едно момиче, което един ден ще стане прочута кралица. Макар че „героят“ в историята е Роджър Аскам, лично за мен Елизабет е нейното сърце — разказът всъщност е за нея, за формирането ѝ като личност и в крайна сметка за решението ѝ да стане Кралицата дева.

И докато средновековната криминална загадка беше вдъхновена от „Името на розата“, която е една от любимите ми книги, исках да напиша история от гледната точка на млад човек, също като в един друг мой любим роман, „Да убиеш присмехулник“. Ставаме свидетели на ужасни събития, видени през очите на младо момиче, и така виждаме как тези събития я оформят в кралицата, която ще стане в бъдеще.

Забавно беше и да населя книгата с прочути личности, живели по онова време — Микеланджело, Иван Грозни (като малък), султан Сюлейман, Игнаций Лойола, както и, разбира се, с единствения и неповторим Хенри VIII.

Колкото до това, че романът е нещо различно за стила ми, винаги съм проявявал интерес към исторически теми и това може да се види в „Храмът на инките“ и поредицата за Джак Уест. И преди съм правил отклонения от стила си с „Летящ старт“, която беше написана за по-младите читатели. Предполагам, че този роман е за по-зрели читатели. И причината да напиша „Летящ старт“ беше същата, поради която написах и „Турнирът“ — просто историята ми хареса. Като творческа личност ми харесва да пиша различни видове истории — трилъри, екшъни и приключения, комедии (като телевизионния ми сценарий „Литературни суперзвезди“), детски истории като „Летящ старт“, а сега и исторически криминалета, видени през детските очи на прочута бъдеща кралица.

Добре. Да минем на въпроса за секса. Романът съдържа някои доста откровени сексуални сцени, каквито не сме виждали в никоя друга твоя книга. Дори в началото заявяваш, че книгата не е подходяща за по-млади читатели. Защо?

Това е деликатна тема и още докато замислях книгата знаех, че сексът ще скандализира някои читатели.

Накратко, книгата се занимава с въпроса защо кралица Елизабет така и не се е омъжила и е останала девственица през целия си живот. Тук изказвам предположението за събитие от младостта ѝ, което може да обясни това. В резултат книгата се занимава и със сексуалната политика и някои доста ужасни сексуални практики, които, между другото, продължават и до днес.

Основната причина да смятам, че книгата е неподходяща за по-младите читатели, са описаните в нея случаи на сексуален тормоз на деца — използването им за секс от духовниците и от мъжете в публичния дом. Според мен това е тема, която е по-добре да бъде оставена за възрастните читатели. И да, зная, че имам много млади читатели, но това е историята, която исках да разкажа — цялата история е за използването и злоупотребата с власт в секса и пълното му отхвърляне от страна на Елизабет като кралица. Ето защо сексуалните сцени, колкото и да са отвратителни, бяха необходими за разказа.

Надявам се по-младите читатели да се доверят на преценката ми и да изчакат да пораснат, преди да посегнат към книгата.

Правиш някои доста стряскащи описания на католическите „посолства“ в романа си. Те истина ли са?

Първо бих искал ясно да заявя, че частите от историята, свързани с отвратителните сексуални изстъпления, разиграващи се в католическите „посолства“ в Европа през Средните векове, са продукт на въображението ми. От друга страна, историческите сведения за проблема на Римокатолическата църква със свещениците педофили, в това число „Дидахи“ от 60 г., съборът в Елвира от 309 г. и обвиненията на Петър Дамиани от 1051 г., че Църквата прикрива престъпленията на духовниците, са все истина.

Разбира се, първоначалното вдъхновение за мрежа от църковни посолства, използвани за противни сексуални оргии, дойде от наблюдаването на станалите прословути скандали за сексуален тормоз, разтърсили Църквата през последните години.

По-конкретно вдъхновение дойде от една статия, която прочетох някъде около 2002 г. В нея се описваше как високопоставен църковен служител предложил документалните доказателства за заподозрените свещеници да бъдат изпратени в посолството на Ватикана във Вашингтон. Тъй като посолството се ползва с дипломатически имунитет, американската полиция не би могла да влезе в него и да се добере до документите. Това ме накара да се запитам за какви ли други неща могат да се използват подобни посолства, особено в едни по-прости времена.

Елси е доста запомнящ се образ. Разкажи ни какво мислиш за нея.

За мен Елси е трагична фигура. Почти от самото начало знаем, че ѝ е писано да срещне ужасен край.

Исках Елси да представлява безгрижния сексуален авантюрист, който със закъснение научава, че сексуалните връзки могат да са нещо много повече от просто и мимолетно удоволствие. В крайна сметка тя е предупреждение за Елизабет и може би основната причина бъдещата кралица да предпочете безбрачния и целомъдрен живот. Това е ключът към книгата — всичко, което се случва в нея, е свързано с онова, за което знаем, че се е случило по-късно.

Криминална загадка от 16 в. Какво те мотивира да напишеш нещо толкова различно от другите ти, по-съвременни и наситени с действие книги?

Винаги съм се интересувал от история и мисля, че това си личи в екшън романите ми като „Храмът на инките“ и поредицата за Джек Уест. Но през последните няколко години се хващах, че мисля да напиша роман, чието действие се развива през Средновековието, криминална загадка, в която героят изгражда „профил“, както се казва днес, за да разреши престъплението. Просто ми трябваше история.

Голямата идея дойде, докато бях на ваканция. Четях „Изкуството на ученето“ от шахматното чудо Джош Уейцкин (страхотна книга между другото) и докато се наслаждавах на описанието на преживяванията му по време на турнирите, ми хрумна — убийството

ще стане по време на голям шахматен турнир, проведен през Средните векове, който поради някаква причина е бил изгубен за историята.

Направих проучване и открих, че 40-те години на 16 в. са били във всяко отношение повратно време в историята — Османската империя е заплашвала Европа, султанът й Сюлейман бил най-великият владетел, който щели да имат някога османците, Хенри VIII скъсал с Римокатолическата църква, а дъщеря му Елизабет била младо момиче, трета поред на опашката за трона, обучавана от Уилям Гриндал и ментора му, великия Роджър Аскам (знаех за него, защото в Сидни има девическо училище, кръстено на неговото име). Зарових се също в историята на шаха и открих, че играта се е ползвала с популярност както на Изток, така и на Запад — така тя бе чудесна основа за разказ за сблъсък между християнския свят и исляма, както и за събуждането на Елизабет за секса, властта и политиката.

Иска ми се да мисля, че макар действието да се развива в миналото, „Турнирът“ си остава „книга на Матю Райли“ — със забързано и завладяващо действие, като залогът отново е съдбата на света.

Играеш ли шах?

Играя шах от малък, да, но напоследък съм много нередовен. Подобно на Елизабет, изгубил съм много игри в детството си, но пък се уча от всяка загуба!

Надявам се, че съм предал правилата на шаха достатъчно добре, за да могат и незапознатите с играта да се насладят на описанието на партиите, а познавачите да не остават с чувството, че им говоря за очевидни неща.

От тази книга може да излезе страхотен филм. Има ли новини за твои книги, които могат да стигнат до големия екран?

Наскоро пузнах опция за „Битката“, което е много вълнуващо. Сценарият ми се използва и с цялата ми скромност ще заявя, че е доста силен. Стискайте палци.

Опцията за „Плашилото“ неотдавна изтече, така че правата отново са мои. „Летящ старт“ е още у Дисни и интересът е голям

(възможностите за триизмерно представяне са страхотни).

Трябва да се намери доста хубаво студио, което би се съгласило да филмира „Турнирът“, но пък да не забравяме, че някой все пак се престаши и филмира „Мълчанието на агнетата“, нали? Много бих се радвал, ако създателите на отличната поредица за Елизабет с участието на Кейт Бланшет проявят интерес.

Както винаги, макар книгите ми да са много живи и зрелищни, цената на филмирането им е смазваща. Но аз не бързам. Просто ще продължа да си пиша романи, а когато от Холивуд са готови, да заповядат!

Какво да очакваме занапред от Матю Райли?

Преживях трудни две години след смъртта на съпругата ми Натали през 2011 г., но съм твърдо решен отново да бъда позитивен. Обичам писането и му се отдавам с ентузиазъм. Всъщност по-голямата част от 2013 г. беше много силен творчески период за мен.

Вече завърших нов роман и идеята е той да бъде публикуван догодина (за първи път написах две книги в две последователни години през 2004 и 2005, „Летящ старт“ и „Седемте смъртоносни чудеса“). Новият роман е огромен и забавен технотрилър с най-големия екшън, който съм писал. Той е завръщане към филмите за чудовища от детството ми, а мащабите са гигантски.

Освен това завърших и една нова повест, „Планината на троловете“, която смятам да издам в електронен формат в средата на 2014 г. Това е добра стара история в приказен свят с много... ами, с много вилнеещи тролове.

След това, поради многото молби от феновете ми, отправяни по време на раздаване на автографи и представяне на нови книги, смятам да се върна към приключенията на Джек Уест-младши и Плашилото. Понякога авторът трябва да се откъсне за известно време от героите си, за да си помисли за следващите им приключения. Като си взех няколко години почивка, особено от Джек, успях да замисля следващото му приключение и да го направя абсолютен трепач.

Някакви последни думи?

Накрая, както винаги, надявам се, че книгата ще ви хареса.

Матю Райли
Сидни, Австралия
Ноември 2013 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.